

Evaluatie van de pilot cameratoezicht Oelemarkt tijdens Weert kermis 2012

1. Historie

In het coalitieprogramma “Met tegenwind, toch vooruit”, raadsperiode 2010-2014, is opgenomen dat voor de Oelemarkt zal worden onderzocht op welke wijze het instrument van cameratoezicht, in een passende vorm kan worden geïntroduceerd.

Middels een door de raad op 10 november 2010 aangenomen motie, is deze opdracht verbreed naar andere plekken in Weert waar sprake is van duidelijke onveiligheidsgevoelens of criminaliteit. Dit in vervolg op eerdere onderzoeken naar cameratoezicht in de openbare ruimte van Weert in 2004 en 2007.

De opdracht uit het coalitieprogramma is afgerond. De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven in de “Notitie haalbaarheid cameratoezicht in de gemeente Weert, versie 24 mei 2011”.

Op 2 november 2011 heeft de gemeenteraad van Weert besloten om de burgemeester de bevoegdheid te geven om cameratoezicht in het belang van de openbare orde in te stellen op openbare plaatsen in Weert. Dit voor zover dit naar oordeel van burgemeester, politie en Openbaar Ministerie (OM) gerechtvaardigd is.

In deze raadsvergadering werden ook de volgende toezeggingen gedaan:

- Na 1 jaar mogelijkheid in APV om cameratoezicht toe te passen evalueren
- De raad meenemen wanneer van het instrument cameratoezicht gebruik gemaakt gaat worden. De raad wordt bij het plaatsen van camera's vooraf hierover geïnformeerd. Ook heeft er een excursie plaatsgevonden naar de RTR in Eindhoven en is er een workshop georganiseerd (18 januari 2012).

2. Plan van aanpak ‘mobiel cameratoezicht Weerter Kermis”.

In de commissievergadering AZ van 10 september 2012 werd het plan van aanpak mobiel cameratoezicht Weerter Kermis besproken.

Tijdens Weert Kermis wordt de openbare orde gehandhaafd door de inzet van politie, gemeente en Openbaar Ministerie (OM).

Uit de cijfers blijkt al jaren dat de Weerter Kermis een veilig evenement is.

De traditionele manier van handhaven werd nu, bij wijze van experiment, aangevuld met mobiel cameratoezicht. Dit om te zien of de inzet van cameratoezicht nog een toegevoegde waarde heeft voor het veiligheidsgevoel. Het cameratoezicht vond plaats van vrijdag 28 september 2012 tot en met dinsdag 2 oktober 2012 tussen 23.00 uur en 05.00 uur en op zondagmiddag 30 september van 14.00 uur tot 17.00 uur.

Bij de pilot is voorgesorteerd op de wijziging van de gemeentewet waarbij de eis van de inzet van vaste camera's bij de openbare orde toezicht komt te vervallen. De driehoek heeft met de pilot ingestemd.

Bekendmaking van dit experiment is gebeurd via verschillende kanalen:

- een brief aan omwonenden;
- via het Horeca-overleg;
- een brief naar de Bewoners Organisatie Binnenstad;
- een artikel in de kermiskrant en een bericht op de kermiswebsite;
- bij de toegangswegen van het gebied waar mobiel cameratoezicht plaatsvond, stonden waarschuwingsborden.
- ter inzagelegging van het concept aanwijzingsbesluit.

De camerabeelden werden rechtstreeks uitgekeken (door Sinvestpersoneel) onder regie van de politie. Met het OM en politie zijn afspraken gemaakt over snelrecht en lik-op-stukbeleid.

3. Evaluatie

De ervaring op andere plaatsen leert dat de aanwezigheid van cameratoezicht de sociale veiligheidsbeleving verhoogt en het aantal incidenten afneemt. De pilot moet uitsluitend geven of dit ook voor Weert geldt. Verder diende de pilot als oefening op het vlak van operationele afstemming tussen OM, politie, Sinvest en de gemeente.

In het plan van aanpak “mobiel cameratoezicht Weerter Kermis 2012” zijn afspraken gemaakt op welke wijze de evaluatie moet plaatsvinden:

- a. De politiecijfers openbare orde en veiligheid tijdens Weerter Kermis 2010 en 2011 vergelijken met de uitkomsten van 2012 (inclusief mobiel cameratoezicht).
- b. Opvolging politie en OM.
- c. Inzet Sinvest en afstemming dagcoördinator politie (Daco).
- d. Samenwerking politie, OM en gemeente.
- e. Signalen uit de samenleving.

Ad.a. *De politiecijfers openbare orde en veiligheid tijdens Weerter Kermis 2010 en 2011 vergelijken met de uitkomsten van 2012 (inclusief mobiel cameratoezicht).*

Uit de rapportage van de politie blijkt het volgende:

“Het algemene beeld is dat de Kermis van 2012 op het gebied van openbare orde op de Oelemarkt rustig is verlopen. Van zaterdag op zondag is er één geweldsincident geweest (drie jongemannen gingen met elkaar op de vuist). Deze werden direct aangehouden door de politie. Hier werd ZSM (= Samen op Snelle, Slimme, Selectieve, Simpele en Samenlevingsgerichte wijze) toegepast.

Cameratoezicht heeft hier geen rol in gespeeld.

Door cameratoezicht werd wel een wildplasser betrapt en geverbaliseerd en is er een opstootje waargenomen. Ook werd diverse malen vastgesteld dat cafébezoekers buiten de openingstijd binnen werden gelaten. Deze informatie is vervolgens doorgegeven aan de Daco. De rapportages van Sinvest bevestigen dit beeld.

Ten opzichte van 2010 en 2011 kan worden gesteld dat er minder incidenten hebben plaatsgevonden. Het is echter niet mogelijk om een causaal verband aan te tonen tussen het cameratoezicht en het incidentenpatroon. Reguliere uitgaansavonden zijn ook aan dergelijke schommelingen onderhevig”

Ad.b. *Opvolging politie en Openbaar Ministerie.*

Tijdens de Kermis is ZSM toegepast naar aanleiding van één incident. Zoals al vermeld werden daarbij drie verdachten aangehouden in verband met openlijke geweldpleging. Na onderzoek bleek alleen ordeverstoring in staat van dronkenschap over te blijven. Alle drie werden strafbeschikkingen opgelegd ter hoogte van 340 euro. Het OM voegt hier nog het volgende aan toe:

“Vanuit het OM kan worden opgemerkt dat elke vorm van aanvullend wettig verkregen bewijs (bijv. in de vorm van camerabeelden) welkom is bij de vervolging van betreffende verdachten. Duidelijk is dat het vereiste juridische kader voor de inzet van mobiel cameratoezicht in het kader van handhaving van openbare orde momenteel nog ontbreekt.

Wachten is op besluitvorming over het voorliggende wetsontwerp.

Zoals al eerder kenbaar gemaakt, dienen er in de lokale driehoek duidelijke afspraken gemaakt te worden over de inzet van cameratoezicht, waarbij het uitgangspunt is dat de operationele regie in handen van de politie is en blijft.

Meer in algemene zin zal hierbij opgemerkt worden dat in voorkomende gevallen steeds opnieuw een afweging van belangen dient plaats te vinden tussen enerzijds de privacy-belangen van betrokken burgers en anderzijds het maatschappelijk belang van een adequate opsporing en vervolging door politie en OM.

Met inachtneming van bovenstaande: toepassing van het vereiste wettelijke kader, duidelijke afspraken in de lokale driehoek en een gedegen belangenafweging in voorkomende gevallen, staat het OM positief t.o.v. toepassing van cameratoezicht bij de aanpak van dergelijke openbare orde-problematiek”

Ad.c. *Inzet Sinvest en afstemming Daco politie*

Met betrekking tot dit onderwerp kan gesteld worden dat de samenwerking tussen Sinvest en politie goed is verlopen.

Bij het signaleren van een eventueel strafbaar feit, ging de communicatie met de Daco vlot en werd er goed op gereageerd.

Na een instructie was het personeel van Sinvest in staat om de camera professioneel te bedienen en uit te kijken.

Ad.d. *Samenwerking politie, OM en gemeente*

Samenwerking is op een functionele en professionele wijze opgepakt.

Bij knelpunten werd direct geacteerd en gezocht naar oplossingen. Elke partij nam daarbij zijn eigen verantwoordelijkheid.

Ad.e. *Signalen uit de samenleving*

Een overgrote meerderheid van de bezoekers op deze website van “Weertdegekste” vindt cameratoezicht tijdens de kermis goed. Cameratoezicht op de kermis Goed (90%) Niet goed (10%) Aantal stemmen: 1.133.

Verder is er nog een aantal operationele evaluatiepunten te benoemen:

- Het camerabeeld was erg storingsgevoelig.
- Met een grote concentratie publiek op de Oelemarkt was er een ergerlijke vertraging van de bediening van de camera's. Vermoedelijk als gevolg van het feit dat het publiek dezelfde verbindingstechnieken gebruikt (GSM's). Het duurde 5 tot 7 seconden voordat een ingegeven correctie werd uitgevoerd. Op dagen zonder grote concentraties publiek was de bediening aanzienlijk sneller, tot vrijwel direct.
- Op de Oelemarkt waren door de horeca-ondernemers partytenten geplaatst. Deze tenten belemmerden het zicht voor de camera's in ernstige mate.
- Het standaard-verlichtingsniveau op de Oelemarkt was onvoldoende. Na aanpassing daarvan op zaterdag was dit enigszins beter.
- Camera 1 was met de hand goed te bedienen, camera 2 reageerde overmatig.
- Zaterdag viel de camera uit en moest de storingsdienst gebeld worden. Hier werd wel direct op gereageerd.
- Bij diensten langer dan 6 uur, heb je meer opgeleide mensen nodig in verband met rolatie.
- Het uitkijken van de camerabeelden gebeurde op een te klein scherm.

4. Kosten

Uitgaven	Geraamd	Betaald
Mobiele camera inzet en vervoer en verzekering (gehuurd van de gemeente Heerlen)	500,00	500,00
Uitkijken Sinvest (33 uren á 54,08 euro p/u)	2.500,00	1.784,64
Verzekering	500,00	0,00
Onvoorzien	500,00	0,00
Totaal	3.500,00	2.284,64

5. Conclusie

- a. Uit de evaluatie blijkt dat de verschillende partijen het er over eens zijn dat mobiel cameratoezicht in zijn algemeenheid een aantal voordelen kent:
 - o mogelijke bewijslast;
 - o preventieve werking;
 - o hogere pakkans.
- b. Eveneens is duidelijk dat er geen sluitend causaal verband gelegd kan worden tussen de rustige kermisdagen en de toepassing van mobiel cameratoezicht op de Oelemarkt.
- c. Uit de peiling van Weertdegekste blijkt dat 90 % van de deelnemers het een goed idee vindt om cameratoezicht tijdens de kermisdagen toe te passen.
- d. De operationele evaluatiepunten meenemen bij een eventueel volgende toepassing van mobiel cameratoezicht.

6. Advies

Aangezien de gemeenteraad van Weert op 2 november 2011 al heeft besloten om de burgemeester de bevoegdheid te geven om cameratoezicht in het belang van de openbare orde in te stellen op openbare plaatsen in Weert en gelet op de uitkomsten van de evaluatie, kom ik tot het volgende advies:

- Mobiel cameratoezicht incidenteel inzetten bij grote evenementen.
- Daarnaast mobiel cameratoezicht inzetten bij te verwachten calamiteiten en bij hoogrisico-evenementen waarbij de openbare orde in het geding kan komen.
- De noodzaak om mobiel cameratoezicht in te zetten steeds vooraf laten vaststellen in de driehoek (politie, OM, gemeente), waarbij tevens bepaald wordt welk wettelijk regime van toepassing is (gemeentewet of politiewet).
- De raad hierover informeren middels het veiligheidsoverzicht.
- Overgaan tot aanschaf van één mobiele camera. Intern afstemming zoeken met de collega's die zich bezig houden met cameratoezicht in de parkeergarages en bedrijventerreinen. Mogelijk dat hier schaalvoordeel uit gehaald kan worden.
- Informeren welke mobiele systemen er op de markt zijn. Hierbij streven naar een flexibel inzetbaar systeem met voldoende kwaliteit.
- Voor deze kosten (aanschaf, afschrijving en uitkijken) een kredietaanvraag indienen..

5 november 2012
Gerard Lenders